EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJA (ES) 2022/1780

(2022. gada 4. maijs)

ar konstatējumiem, kas ir neatņemama daļa no lēmuma par Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes (EVTI) 2020. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu

EIROPAS PARLAMENTS,

— ņemot vērā lēmumu par Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2020. finanšu gada budžeta izpildes apstiprināšanu,

— ņemot vērā Reglamenta 100. pantu un V pielikumu,

— ņemot vērā Budžeta kontroles komitejas ziņojumu (A9-0108/2022),

A. tā kā saskaņā ar Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes ("Iestāde") ieņēmumu un izdevumu pārskatu ([1]) tās 2020. finanšu gada galīgais budžets bija 56 246 722 EUR, kas ir par 18,72 % vairāk nekā 2019. gadā; tā kā Iestādi finansē ar Savienības iemaksu (16 765 425 EUR jeb 29,81 % no kopējā budžeta), dalībvalstu uzraudzības iestāžu un novērotāju iemaksām (21 603 906 EUR jeb 38,41 %) un maksām, kas saņemtas no uzraudzītajām vienībām (15 561 159 EUR jeb 27,67 %);

B. tā kā Revīzijas palāta ziņojumā par Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādes 2020. finanšu gada pārskatiem ("Revīzijas palātas ziņojums") ir norādījusi, ka tā ir guvusi pamatotu pārliecību par to, ka Iestādes gada pārskati ir ticami un ka pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi,

Budžeta un finanšu pārvaldība

1. ar gandarījumu pieņem zināšanai to, ka 2020. finanšu gadā veiktās budžeta uzraudzības rezultātā budžeta izpildes līmenis bija 99,03 %, kas ir nedaudz – par 0,92 % – mazāk nekā 2019. gadā; pieņem zināšanai to, ka maksājumu apropriāciju izpildes līmenis bija 85,51 %, kas ir par 3,26 % mazāk nekā iepriekšējā gadā;

2. pieņem zināšanai Revīzijas palātas konstatējumu, ka 2020. gada martā Iestāde parakstīja "datu pakalpojumu ģenerālvienošanos" ar Kanādas uzņēmumu uz laiku, kas nepārsniedz septiņus gadus; pieņem zināšanai to, ka nebija skaidri norādīta līguma maksimālā summa, kas mazina parakstītā nolīguma pārredzamību; pieņem zināšanai to, ka pēc revīzijas Iestāde veica koriģējošus pasākumus, lai novērstu minēto nopietno iekšējās kontroles nepilnību, parakstot pamatlīgumu;

3. pieņem zināšanai to, ka Revīzijas palātas ziņojumā minēts, ka Iestāde nepiemēroja procentu likmi, kas noteikta Eiropas Komisijas deleģētajās regulās par vairāku kredītreitingu aģentūru un darījumu reģistru novēlotiem maksājumiem saistībā ar to 2020. gada iemaksām; pieņem zināšanai to, ka kredītrīkotājs arī nekonstatēja debitoru parādus un nepieņēma oficiālu lēmumu atteikties no nokavējuma procentu (naudas soda) atgūšanas, kā noteikts Finanšu regulas 101. pantā; turklāt pieņem zināšanai to, ka uzkrātie procenti par 2020. gadu ir 13 601 EUR, kas saskaņā ar Iestādes sniegto informāciju ir 0,1 % no kopējām maksām 2020. gadā; pieņem zināšanai veiktos korektīvos pasākumus un aicina Iestādi ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par visām attiecīgajām norisēm;

4. pieņem zināšanai to, ka Iestāde iekasē maksas no kredītreitingu aģentūrām un darījumu reģistriem un ka šādām maksām būtu jāsedz tikai Iestādes izdevumi, kas saistīti ar iekasētajām maksām; tomēr pieņem zināšanai to, ka Revīzijas palāta konstatēja, ka iekasētās maksas pārsniedza saistītos izdevumus, tādējādi radot pārpalikumu; pieņem zināšanai to, ka Iestāde ievēros Komisijas norādījumus par tās maksu budžeta veidošanas modeli un plāno, tiklīdz tas būs iespējams, ierobežot šķērsfinansējumu; tomēr pieņem zināšanai Iestādes budžeta struktūras sarežģītību, kas to padara arvien sarežģītāku un ierobežo Iestādes spēju kā uzraudzības iestādei pielāgoties tirgus notikumiem, izmantojot uz risku balstītu pieeju;

([1]) OV C 114, 31.3.2021., 177. lpp.

5. pieņem zināšanai to, ka, ņemot vērā Revīzijas palātas ziņojuma konstatējumus, no kredītreitingu aģentūrām un darījumu reģistriem iekasēto maksu pārpalikums un deficīts gadā var izraisīt darbību šķērsfinansēšanu; pieņem zināšanai to, ka Iestādei jāatrod veids, kā izvairīties no šādas šķērsfinansēšanas; aicina Iestādi informēt budžeta izpildes apstiprinātājiestādi par norisēm šajā sakarā;

6. pieņem zināšanai to, ka, ņemot vērā Revīzijas palātas ziņojuma konstatējumus, Iestāde nekad nav koriģējusi un nav plānojusi koriģēt, izmantojot faktiskos skaitļus, uz aplēšu pamata valsts kompetento iestāžu noteiktās pensiju iemaksas attiecībā uz N gadu; aicina Iestādi rīkoties saistībā ar minēto situāciju;

7. pieņem zināšanai to, ka Iestādei nav juridiskā pamata pieprasīt, lai darījumu reģistru datus par tirdzniecību apstiprinātu neatkarīgi revidenti; pieņem zināšanai Iestādes atbildi, ka deleģētā regula par darījumu reģistriem noteiktajām maksām būtu jāgroza, lai saskaņotu aprēķinu sistēmu atbilstoši Komisijas Iekšējās revīzijas dienesta ieteikumiem; turklāt pieņem zināšanai to, ka Iestāde 2020. gadā iesniedza Komisijai priekšlikumus un darīja tos zināmus Revīzijas palātai, lai šo jautājumu risinātu;

Sniegums

8. ar gandarījumu pieņem zināšanai to, ka Iestāde izmanto tādus konkrētus kritērijus kā galvenie snieguma rādītāji savu darbību pievienotās vērtības novērtēšanai un citus kritērijus budžeta pārvaldības uzlabošanai, piemēram, izanalizēto riska tematu skaits, atcelto maksājumu apropriāciju līmenis un darbinieku mainības līmenis;

9. pieņem zināšanai to, ka Iestāde pārskatīja galvenos snieguma rādītājus attiecībā uz savu 2020. gada darba programmu, galveno uzmanību pievēršot ietekmes novērtēšanai; turklāt pieņem zināšanai to, ka Iestāde turpina kvalitatīvi pārskatīt savu darbu, sagatavojot *ad hoc* iekšējos pārskatus jeb gūtās pieredzes apkopojumus saistībā ar projektiem;

10. pieņem zināšanai to, ka Iestāde ar Eiropas uzraudzības iestāžu (EUI) Apvienotās komitejas starpniecību sadarbojas ar abām pārējām EUI, proti, Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādi un Eiropas Banku iestādi (EBI); pieņem zināšanai to, ka Apvienotā komiteja darbojas tādās jomās kā mikroprudenciālā analīze par starpnozaru norisēm, riskiem un apdraudējumiem finanšu stabilitātei, finanšu konglomerātu uzraudzība, grāmatvedība un revīzija, privāto ieguldījumu produkti un patērētāju un ieguldītāju aizsardzības jautājumi; pieņem zināšanai to, ka Apvienotajai komitejai ir arī svarīga loma informācijas apmaiņā ar Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju (ESRK) un attiecību veidošanā starp ESRK un EUI; pieņem zināšanai to, ka 2013. gadā Iestāde un Energoregulatoru sadarbības aģentūra parakstīja arī saprašanās memorandu, ar ko izveidoja satvaru informācijas apmaiņai gadījumos, kad abu Savienības struktūru regulatīvie pienākumi sakrīt attiecībā uz enerģijas vairumtirgiem, kas ietver preču tirdzniecību un atvasināto instrumentu līgumus; pieņem zināšanai to, ka Iestādei ar EBI ir kopīgs grāmatvedis un lielākā daļa tās iepirkumu ir kopīgi iepirkumi ar citām aģentūrām un Komisiju; turklāt pieņem zināšanai to, ka Iestāde ir īstenojusi savu administratīvās digitalizācijas programmu, kuras pamatā ir kopīga IT programmatūra, ko kopīgi izmanto sešas Savienības aģentūras, kuras sadarbojas, lai dalītos ar informāciju par lietotāju paraugpraksi un jaunām versijām;

11. pieņem zināšanai to, ka Covid-19 pandēmijas ietekmes dēļ Iestāde 2020. gadā ir pabeigusi 81,5 % no tās gada darba programmā iekļautajām darbībām, kas ir par 13,5 % mazāk nekā 2019. gadā;

12. pieņem zināšanai to, ka Iestāde atzinīgi vērtē Eiropas Parlamenta pozitīvo vērtējumu par Iestādes iesaistīšanos ilgtspējīga finansējuma jomā, lai nodrošinātu pārredzamību attiecībā uz finanšu produktu un tirgu ilgtspējas ietekmi un riskiem; ar gandarījumu pieņem zināšanai to, ka Iestāde turpina aktīvi piedalīties Savienības ilgtspējas tiesiskā praktiskā regulējuma izstrādē, kas ir nepieciešams, lai izpildītu Eiropas zaļā kursa politiskos mērķus un steidzamo grafiku, jo īpaši saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2014/95/ES ([2]), Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/2088 ([3]) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/95/ES (2014. gada 22. oktobris), ar ko groza Direktīvu 2013/34/ES attiecībā uz noteiktu lielu uzņēmumu un grupu nefinanšu un daudzveidības informācijas atklāšanu (OV L 330, 15.11.2014, 1. lpp.).

([3]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/2088 (2019. gada 27. novembris) par informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju, finanšu pakalpojumu nozarē (OV L 317, 9.12.2019, 1. lpp.).

(ES) 2020/852 ([4]); šajā sakarā atzinīgi vērtē 2020. gada 6. februārī publicēto Iestādes ilgtspējīga finansējuma stratēģiju, kurā cita starpā par prioritāti noteikta ilgtspējas integrēšana vienotajā noteikumu kopumā;

Personāla politika

13. pieņem zināšanai to, ka 2020. gada 31. decembrī bija aizpildīti 76,11 % no štatu sarakstā paredzētajām amata vietām un no 226 Savienības budžetā apstiprinātajām pagaidu darbinieku vietām aizpildītas bija 172 (salīdzinājumam – 2019. gadā bija 210 apstiprinātas amata vietas); pieņem zināšanai to, ka 2020. gadā Iestādē strādāja arī 68 līgumdarbinieki un 10 norīkotie valstu eksperti;

14. pieņem zināšanai dzimumu sadalījumu Iestādes augstākā līmeņa vadītāju vidū, proti, 3 no 5 vadītājiem ir sievietes; pieņem zināšanai dzimumu sadalījumu Iestādes valdē, proti, 3 no 6 tās locekļiem ir viena dzimuma; turklāt pieņem zināšanai visu Iestādes darbinieku sadalījumu pa dzimumiem, proti, 134 no 250 tās darbiniekiem ir vīrieši; tomēr norāda, ka, pieņemot darbā jaunus darbiniekus un paaugstinot amatā esošos darbiniekus, Iestādei būtu jāpatur prātā, ka vissvarīgākie faktori ir kandidātu prasmes, zināšanas un pieredze; norāda, ka jāņem vērā arī nepieciešamība pēc ģeogrāfiskā līdzsvara darbinieku vidū;

15. pieņem zināšanai to, ka Iestādei 2020. gadā, kā plānots, palielinājās darba slodze, līdz ar to tā saņēma 16 jaunas amata vietas, kas daudzgadu finanšu shēmā bija paredzētas 2020. gadam; pieņem zināšanai to, ka Iestāde arī iekšēji pārdalīja amata vietas, lai turpinātu sniegt ieguldījumu kapitāla tirgu savienības programmā un pārvaldītu spiedienu uz Iestādes darbībām, ko radīja Apvienotās Karalistes izstāšanās no Savienības; turklāt pieņem zināšanai to, ka 2020. gadā Iestādei bija jāpārskata sava darba programma, kā rezultātā aizkavējās dažu plānoto uzdevumu izpilde un tika veikta vēl viena darbinieku iekšējā pārdale, lai reaģētu uz Covid-19 pandēmijas izraisīto krīzi;

16. ar gandarījumu pieņem zināšanai to, ka, Covid-19 pandēmijas rezultātā ieviešot tāldarba režīmu, Iestāde rīkoja tiešsaistes kursus atbilstoši savai politikai par personas cieņas aizsardzību un psiholoģiskas un seksuālas aizskaršanas novēršanu; atzinīgi vērtē to, ka 2020. gadā netika ziņots par aizskarošas izturēšanās gadījumiem, nenotika izmeklēšana par šādiem gadījumiem un šādas lietas netika iesniegtas izskatīšanai tiesā;

Iepirkums

17. pieņem zināšanai Iestādes centienus radīt sinerģiju, izmantojot kopīgas iepirkuma procedūras ar citām Savienības aģentūrām; pieņem zināšanai to, ka 2020. gadā Iestāde piedalījās 20 jaunās starpiestāžu iepirkuma procedūrās kopā ar citām aģentūrām, Komisiju un Eiropas Parlamentu, tostarp vienu procedūru vadīja pati Iestāde; mudina Iestādi turpināt veidot sinerģiju ar citām Savienības struktūrām;

18. pieņem zināšanai to, ka 2020. gadā Iestāde guva lielu labumu no visu finanšu un iepirkuma procesu pilnīgas digitalizācijas, jo tika ieviesta bezpapīra sistēma; pieņem zināšanai to, ka Iestāde pandēmijas laikā turpināja administratīvos procesus un uzlaboja efektivitāti, ieviešot digitālos parakstus;

Pārredzamība un interešu konfliktu novēršana un pārvaldība

19. pieņem zināšanai to, ka 27,66 % Iestādes budžeta veidoja maksas, ko iekasē no struktūrām, kuras tā uzrauga; pieņem zināšanai to, ka ir īstenoti pasākumi, lai mazinātu jebkādus interešu konfliktus, un ka Savienības struktūras un ārēji revidenti ir veikuši attiecīgo struktūru un procesu revīziju; aicina Iestādi arī turpmāk ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par pasākumiem, ko tā ir veikusi, lai nodrošinātu, ka nerodas interešu konflikti;

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (OV L 198, 22.6.2020, 13. lpp.).

20. pieņem zināšanai to, ka, ņemot vērā Covid-19 pandēmijas ietekmi un nopietnos tirgus satricinājumus 2020. gada pavasarī, Iestādes valde grozīja personāla ētikas politiku, lai ar atsevišķiem nosacījumiem ieviestu iespēju noteikt pagaidu vispārēju aizliegumu tirgoties ar finanšu instrumentiem nolūkā novērst jebkādu iekšējās informācijas ļaunprātīgas izmantošanas risku; atzinīgi vērtē to, ka Iestāde rūpīgi ņēma vērā Eiropas Ombuda ieteikumus EBI par interešu konfliktu novēršanu attiecībā uz pēcnodarbinātības darbībām, kas saistītas ar augstākā līmeņa vadītāju aiziešanu no amata, un 2020. gada decembrī iekļāva tos savā personāla ētikas politikā;

21. atzinīgi vērtē pasākumus, kuri veikti, lai uzlabotu Iestādes darbību pārredzamību, ziņojot par sanāksmēm, ko Iestādes darbinieki rīko ar ārējām ieinteresētajām personām, un darot šādu informāciju pieejamu Iestādes tīmekļa vietnē;

22. atzinīgi vērtē to, ka Iestāde publicē valdes locekļu un vadošo darbinieku *CV* un interešu deklarācijas;

Iekšējā kontrole

23. atzinīgi vērtē Iestādes iekšējās kontroles sistēmas ikgadējo novērtējumu un secinājumu, ka tā pastāv un darbojas labi; pieņem zināšanai to, ka kopumā Iestāde konstatēja 22 trūkumus, no kuriem lielākā daļa bija maznozīmīgi, un neviens no tiem nelika apšaubīt iekšējās kontroles principu esamību un pareizu darbību; pieņem zināšanai to, ka konstatētās iespējas veikt uzlabojumus galvenokārt ir saistītas ar komponentiem "kontroles vide" un "kontroles pasākumi"; aicina Iestādi gada novērtējumā skaidri izvērtēt Revīzijas palātas konstatējumus, no kuriem daudzi attiecas uz iekšējās kontroles sistēmu;

24. pieņem zināšanai to, ka Revīzijas palāta konstatēja vājus iekšējās kontroles mehānismus attiecībā uz laiku, par ko Iestāde maksā, pamatojoties uz līgumu "par laiku un līdzekļiem", kurš noslēgts saskaņā ar pamatlīgumu par IT konsultāciju pakalpojumiem; pieņem zināšanai to, ka Revīzijas palāta konstatēja, ka pārbaudes, ko Iestāde veica, lai pārliecinātos par faktisko ārpus uzņēmuma telpām nostrādāto dienu skaitu saistībā ar minēto līgumu, bija nepietiekamas; pieņem zināšanai to, ka Iestāde regulāri nesekoja darbuzņēmēja uzrādītajam laikam, lai gan pamatlīgumā bija noteikts, ka Iestādei tas jādara; pieņem zināšanai to, ka tādēļ Iestādes ieviestie kontroles mehānismi, kuru mērķis bija apstiprināt, ka darbuzņēmējam veiktie maksājumi balstās uz derīgām darba laika uzskaites lapām, kas iesniegtas pienācīgā laikā, bija vāji, un tas ir būtisks iekšējās kontroles trūkums; aicina Iestādi veikt pasākumus šajā sakarā;

25. pieņem zināšanai to, ka Komisijas Iekšējās revīzijas dienests (*IAS*) secināja, ka Iestādes pārvaldības un kontroles sistēmas, kas ieviestas uz darbības jomām balstītai pārvaldībai un maksu iekasēšanai, ir pienācīgi izstrādātas un efektīvi īstenotas; norāda, ka četri no pieciem *IAS* ziņojumā sniegtajiem ieteikumiem jau ir īstenoti; turklāt pieņem zināšanai to, ka Iestāde pēdējo ieteikumu īstenos līdz 2021. gada beigām kopā ar jauna IT rīka ieviešanu uz darbības jomām balstītai pārvaldībai; aicina Iestādi ziņot budžeta izpildes apstiprinātājiestādei par norisēm šajā sakarā;

Reaģēšana uz Covid-19 un darbības nepārtrauktība

26. pieņem zināšanai to, ka Iestāde 2020. gada februārī sāka īstenot darbības nepārtrauktības plānu un izveidoja darbības nepārtrauktības pārvaldības grupu; pieņem zināšanai to, ka kopumā pandēmija Iestādei radīja vairākas būtiskas sekas, tostarp biežāk notika Uzraudzības padomes sanāksmes un citu Iestādes grupu sanāksmes, palielinājās digitalizācija un plašāk tika izmantoti audiorīki un videorīki sanāksmēm un balsošanai, kļuva svarīgāk, lai būtu tiešsaistes klātbūtne sociālajos medijos un piedalīšanās tiešsaistes konferencēs, kā arī samazinājās oglekļa pēda, jo mazāk tika drukāts un ceļots;

27. pieņem zināšanai to, ka, reaģējot uz Covid-19 krīzi, Iestāde pastiprināja savu koordinējošo lomu attiecībā uz ieguldījumu fondu uzraudzību, organizējot biežu informācijas apmaiņu ar valstu kompetentajām iestādēm par tirgus norisēm un uzraudzības riskiem, jo īpaši par likviditātes jautājumiem;

Citas piezīmes

28. pieņem zināšanai to, ka Iestāde turpināja gatavoties pārejas perioda beigām saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Savienības, saskaņā ar tās pamatuzdevumu uzlabot ieguldītāju aizsardzību un veicināt stabilus un sakārtotus finanšu tirgus; pieņem zināšanai to, ka Iestāde atsāka sistemātiski analizēt Apvienotās Karalistes izstāšanās iespējamo ietekmi uz Savienības vērtspapīru tirgiem un finanšu tirgu dalībniekiem un cieši sadarbojās ar kompetentajām iestādēm, Komisiju un Apvienotās Karalistes Finanšu uzraudzības iestādi, lai mazinātu radušās problēmas;

29. pieņem zināšanai to, ka 2020. gadā Iestāde strādāja pie tā, kā turpināt izmantot attālinātās sanāksmes pēc pandēmijas, lai saglabātu ar to saistīto nepieciešamību pārvietoties un tādējādi arī ieguvumus vides jomā; mudina Iestādi to darīt un aicina Iestādi ziņot par visām norisēm šajā sakarā;

30. aicina modernizēt ēkas, lai tās atbilstu bezemisiju standartiem, jo īpaši uz visām Iestādes ēkām uzstādot saules enerģijas paneļus;

31. attiecībā uz pārējiem horizontāla rakstura konstatējumiem, kas pievienoti lēmumam par budžeta izpildes apstiprināšanu, atsaucas uz 2022. gada 4. maija rezolūciju par aģentūru sniegumu, finanšu pārvaldību un kontroli ([5]).

([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0196.